KOMMISSIONENS BESLUT

av den 18 september 1996

om ändring av kommissionens beslut 92/317/EEG om statligt stöd som beviljats av Spanien till förmån för Hilaturas y Tejidos Andaluces SA, numera Mediterráneo Técnica Textil SA och dess köpare

(Endast den spanska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(97/242/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 93.2, första stycket i detta,

med beaktande av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att intresserade parter i enlighet med artikel 93 i EG-fördraget uppmanats att lämna sina synpunkter på ärendet, samt

med beaktande av följande:

I

Hilaturas y Tejidos Andaluces SA (Hytasa), numera Mediterráneo Técnica Textil SA (MTT) var ett privat företag som till följd av ekonomiska svårigheter förvärvades av Patrimonio del Estado 1982. Hytasa tillverkade textilprodukter vid sina fabriker i Sevilla och dess omgivningar.

Under tiden från förvärvet 1982 fram till 1986 initierade Patrimonio del Estado en omstruktureringsplan som finansierades genom ett spanskt program för sektoriellt stöd, samt genom kapitaltillskott till ett belopp av 6 600 miljoner spanska pesetas. Dessa åtgärder kunde inte förhindra Hytasas dåliga ekonomiska resultat. När Spanien gick med i gemenskapen hade Hytasas kapital i praktiken försvunnit.

Till följd av ett klagomål uppmanade kommissionen 1989 de spanska myndigheterna att lämna in upplysningar om ett påstått kapitaltillskott som gjorts till förmån för Hytasa från 1986 och framåt. Utifrån de spanska myndigheternas svar slog kommissionen fast att Hytasa hade mottagit kapitaltillskott till ett belopp av 7 100 miljoner spanska pesetas.

1990 informerade de spanska myndigheterna kommissionen om att Hytasa skulle privatiseras. Villkoren för privatiseringsprocessen innebar ett kapitaltillskott på 4 300 miljoner spanska pesetas från Patrimonio del Estado.

Bland de olika anbuden på Hytasa valde de spanska myndigheterna det bud som lagts av det i Barcelona verksamma företaget Hilaturas Gossypium SA och Industria Textil del Guadiana SA, som var verksamt i Badajoz. Spaniens regering ansåg att dessa köpare gav de bästa anbuden i ekonomiskt hänseende samt att dessa bäst kunde säkerställa företagets framtida livskraft. Bedömningen gjordes på grundval av köparnas föreslagna industriella omstruktureringsplan, finansiella kapacitet att klara av de planerade framtida kapitalökningarna, erfarenheter inom textilsektorn, samt med beaktande av den fördel som det innebar att köparna redan ägde industriella och kommersiella strukturer som skulle vara till hjälp vid genomförandet av Hytasas omstruktureringsplan.

Enligt det köpekontrakt som lämnats in av de spanska myndigheterna var köpevillkoren följande:

— Försäljningspriset för alla företagets aktier fastställdes till 100 miljoner spanska pesetas.

— Under en treårsperiod åtog sig köparna

  — att inte sälja sina aktier utan Patrimonios godkännande,

  — att alla förändringar avseende aktiekapitalet skulle begränsas till sådana förändringar som var avsedda att säkra köparnas aktiemajoritet,

  — att inte avskeda någon personal utom i överenskommelse med fackföreningarna och inom ramen för program för förtidspensionering eller tillfälliga uppsägningar,

— Företaget fick inte betala ut någon utdelning under en femårsperiod. Under denna period förband sig köparna att inte splittra företaget eller sälja delar av det. Köparna skulle även behålla alla vid köpet befintliga faciliteter, såväl som vissa egendomar.

— Alla intäkter från eventuell försäljning av egendomar skulle stanna kvar inom företaget.

— Den omstruktureringsplan som var knuten till köpekontraktet skulle genomföras.

— Alla nya varumärken och andra immaterialrättigheter skulle förvärvas av Hytasa.

— Det kapitaltillskott på 4 300 miljoner spanska pesetas som gjordes av Patrimonio vid försäljningen skulle användas för att förbättra Hytasas ekonomiska situation, för att finansiera investeringar och uppsägningar.

— Köparna avstod från alla ekonomiska förmåner som skulle kunna komma fram i samband med Hytasas gamla fordringar på Patrimonio och godtog att Hytasas balansräkning av den 30 juni 1990 skulle ses som en del av kontraktet på villkor att säljaren tog på sig alla viktiga finansiella problem som skulle kunna uppstå till följd av handlingar som föregått försäljningen av företaget.

— Köparna åtog sig att öka företagets kapital med 3 700 miljoner spanska pesetas och att betala 25 % av den summan vid köpetillfället.

I juli 1990 (1) inledde kommissionen förfarandet i enlighet med artikel 93.2 avseende det kapitaltillskott om 7 100 miljoner spanska pesetas som staten beviljat till förmån för Hytasa mellan tidpunkten för Spaniens anslutning 1986 och 1988, samt avseende potentiellt ytterligare stöd som staten eventuellt hade beviljat inom ramen för försäljningen av företaget. Kommissionen fann att dessa finansiella åtgärder utgjorde stöd i enlighet med artikel 92.1 och att detta stöd inte kunde uppfylla villkoren för undantag i enlighet med artikel 92.2 och 92.3. Detta beslut meddelades Spaniens regering genom en skrivelse av den 3 augusti 1990.

Den 16 oktober 1990 lämnade Spaniens regering sina synpunkter inom ramen för förfarandet. Spaniens regering hävdade bland annat att det inte var fråga om något stöd vid försäljningen av Hytasa, då företaget hade sålts till högstbjudande efter det att det hade utbjudits till försäljning på den internationella marknaden.

Senare påpekade Spaniens regering att även om köpevillkoren omfattade ett visst mått av stöd så innebar försäljningen av Hytasa mer än att företaget gick över i privata händer. Försäljningen innebar bland annat genomförandet av den omstruktureringsplan som utarbetats av köparna, vilka även skulle delta i finansieringen av denna genom ett kapitaltillskott om 3 700 miljoner spanska pesetas och även överföra sitt tekniska kunnande till företagets tillgångar. Spaniens regering ansåg att avsikten med försäljningen inte endast var att hålla igång företaget utan även att säkerställa dess ekonomiska, tekniska och finansiella återhämtning, och därför var de statliga åtgärderna förenliga med de tillämpliga gemenskapsbestämmelserna.

Spaniens regering hävdade även att det faktum att företaget är beläget i Sevilla, som har rätt till regionalstöd, skulle kunna berättiga till en tillämpning av bestämmelserna om undantag i artikel 92.3 a i fördraget i detta ärende.

Inom ramen för förfarandet mottogs synpunkter från det tyska textilindustriförbundet genom en skrivelse av den 21 januari 1991. Dessa synpunkter meddelades Spaniens regering genom en skrivelse av den 6 februari 1991. Spaniens regering gav sitt svar på dessa i en skrivelse av den 27 mars 1991.

Tillsammans med sina synpunkter på att förfarandet inletts presenterade Spaniens regering ett omstruktureringsprogram som utarbetats av de nya ägarna. Enligt planen skulle det genomföras ett investeringsprogram till en kostnad av 2 500 miljoner spanska pesetas. De största interventionerna skulle göras i bomullssektorn. För produktionen av färdigbehandlade varor hoppades man på en ökning på mellan 80 % och 300 % i förhållande till år 1989.

Planen innebar också en minskning av arbetsstyrkan, från 1 050 anställda under 1990 till 700 under 1992, genom förtidspensionering och avgångsvederlag. Hytasas kostnader för dessa avgångsvederlag uppskattades till 2 040 miljoner spanska pesetas.

Enligt planen skulle Hytasas finansiella situation gradvis förbättras. Efter förluster till ett belopp av 1 957 miljoner spanska pesetas år 1990 beräknade företaget göra en liten vinst på 139 miljoner spanska pesetas år 1994.

Vid ett möte med företrädare för Patrimonio del Estado den 18 mars 1991 ställde kommissionen sig tvivlande till denna omstruktureringsplan och uppmanade Spaniens regering att lägga fram en reviderad omstruktureringsplan. Spaniens regering lämnade in den nya planen den 13 juni 1991.

Den nya planen innebar förändringar av Hytasas produktionsstrategi och kommersiella strategi. Företaget skulle endast sälja färdigbehandlade varor och öka produktionen med 50 – 230 % beroende på vilken produkt det var fråga om. Det skulle utarbeta nya produktionslinjer och lägga större vikt vid formgivning och mode och på så vis erhålla ett högre försäljningsvärde för produkten.

Produktionskapaciteten för spinning och vävning skulle minskas med 51 % till 40 % i förhållande till 1989. För att tillfredsställa behov av halvfabrikat utöver den egna produktionen skulle företaget använda sig av externa leverantörer.

Antalet anställda skulle minskas, från 1 050 anställda år 1990 till 720 år 1992. Den totala kostnaden för att minska arbetsstyrkan beräknades till 1 250 miljoner spanska pesetas (750 miljoner spanska pesetas år 1990 och 500 miljoner spanska pesetas år 1991).

Enligt planen skulle företaget komma att gå med förlust under 1991 och 1992. För år 1993 väntades en måttlig vinst på 95 miljoner spanska pesetas. Under 1994 förväntades företaget få ett överskott på 716 miljoner spanska pesetas.

Som ett led i ovannämnda förfarande i enlighet med artikel 93.2 tog kommissionen ett slutligt beslut den 25 mars 1992, beslut 92/317/EEG (2).

(1) EGT nr C 320, 20.12.1990, s. 14.

(2) EGT nr L 171, 26.6.1992, s. 54.

Kommissionen ansåg att de åtgärder som vidtagits av Patrimonio del Estado till förmån för Hytasa var att betrakta som statligt stöd, eftersom Patrimonio del Estados finansiella resurser är offentliga medel och eftersom det i den bedömning som gjordes mot bakgrund av principen för hur en privat investerare skulle ha agerat i en marknadsekonomi konstaterades att Patrimonio del Estado inte hade agerat som en sådan.

I beslut 92/317/EEG slog kommissionen fast att det kapitaltillskott om 7 100 miljoner spanska pesetas som beviljats Hytasa under tidsperioden 1986–88 hade beviljats olagligen, eftersom de inte hade anmälts i enlighet med bestämmelserna i artikel 93.3. Kommissionen tog emellertid hänsyn till det faktum att den spanska industripolitiken gentemot offentliga företag innan Spanien gick med i gemenskapen den 1 januari 1986 ibland byggde på principer som radikalt skiljde sig från de principer som konkurrenspolitiken i EG-fördraget bygger på och att dessa företag efter Spaniens anslutning har varit tvungna att anpassa sig till en ny konkurrensmiljö. Avsikten med kapitaltillskottet på 7 100 miljoner spanska pesetas hade huvudsakligen varit att underlätta anpassningen och inte att stödja en artificiell återuppbyggnad av verksamheten, och på grundval av detta kunde kommissionen i artikel 1 i beslutet konstatera att stödet skulle kunna anses uppfylla villkoren för undantag enligt artikel 92.3 c.

Kommissionen ansåg emellertid, vilket angavs i beslutet, att det stöd om 4 200 miljoner spanska pesetas (1) som ingick i Patrimonio del Estados kapitaltillskott till Hytasa vid privatiseringen i juli 1990 var olagligt eftersom det beviljades av Spaniens regering i strid med bestämmelserna i artikel 93.3. Dessutom ansåg kommissionen att stödet var oförenligt eftersom det inte uppfyllde villkoren för något av undantagen i artikel 92.2 och 92.3.

Vad gäller artikel 92.3 a ansåg kommissionen att även om Hytasa är verksamt i Sevilla, som ligger inom ett område som är berättigat till regionalstöd enligt denna artikel, så beviljades stödet inte inom ramen för de regionala stödprogram som kommissionen tidigare godkänt utan på grundval av ett *ad hoc*-beslut som fattats av Spaniens regering. Kommissionen slog vidare fast att även om stödet betraktades som regionalstöd så skulle det ändå inte uppfylla kraven för att kunna betraktas som förenligt enligt artikel 92.3 a eftersom det inte effektivt bidrog till regionens långsiktiga utveckling.

Vad gäller artikel 92.3 c ansåg kommissionen efter att ha granskat den ursprungliga omstruktureringsplanen och den reviderade versionen att effekterna av de planerade nedskärningarna i produktionen och försäljningen av halvfabrikat till stor del motverkas av den ökade tillverkningen och försäljningen av färdigbehandlade varor. På grundval av detta slog kommissionen fast att Hytasas omstruktureringsplan inte innebar tillräcklig kompensation för stödet.

Avseende de i planen planerade nedskärningarna i antalet anställda ansåg kommissionen, på grundval av det antal uppsägningar som gjorts fram till det datum då kommissionen fattade beslut 92/317/EEG, att målet att minska arbetskraften till 720 anställda till 1992 inte skulle komma att uppnås.

I artikel 2 och 3 i beslutet anges att stödet ansågs oförenligt med den gemensamma marknaden, och Patrimonio del Estado ålades därför att återkräva 4 200 miljoner spanska pesetas från företaget.

II

Den 19 juni 1992 väcktes talan av Spanien i enlighet med artikel 173 i EG-fördraget om upphävande av artiklarna 2, 3, 4 och 5 i kommissionens beslut 92/317/EEG.

I sin dom av den 14 september 1994 i de förenade målen C-278/92, C-279/92 och C-280/92, Spanien mot kommissionen (2) godkände EG-domstolen kommissionens åsikt att stödelementet om 4 200 miljoner spanska pesetas utgör sådant statligt stöd som avses i artikel 92.1. Domstolen godkände också kommissionens åsikt att stödelementet var olagligt eftersom det hade beviljats i strid med bestämmelserna i artikel 93.3.

Mot bakgrund av kommissionens meddelande om regionala stödprogram (3) fann domstolen att kommissionen hade fog för åsikten att stöd som beviljas på basis av *ad hoc*-beslut i princip inte uppfyller kriterierna för regional specificitet. Under sådana omständigheter åligger det den berörda medlemsstaten att visa att stödet ifråga verkligen uppfyller kraven för regional specificitet. Emellertid måste kommissionen, enligt domstolen, först fastställa enligt vilka kriterier ett *ad hoc*-stöd, undantagsvis, skulle kunna betraktas som regionalstöd, eftersom det faktum att ett stöd beviljas på *ad hoc*-basis inte nödvändigtvis utesluter att det kan betraktas som regionalstöd i enlighet med artikel 93.3 a.

Enligt EG-domstolen hade kommissionen inte lagt fram tillräckliga argument för sin tes att den nya omstruktureringsplanen inte skulle säkerställa Hytasas livskraft. Kommissionen hade inte analyserat vilka effekter den nya planen skulle få för återupprättandet av Hytasas lönsamhet, och domstolen gjorde bedömningen att en sådan analys var nödvändig i detta ärende, då den nya omstruktureringsplanen skulle medföra en betydande omställning av produktionen, i riktning mot tillverkning av färdigbehandlade varor. Domstolen ansåg att kommissionens analys av stödets förenlighet med artikel 92.3 a inte uppfyllde de kriterier som kommissionen själv har ställt upp.

(1) Stödelementet är beräknat genom att de 100 miljoner spanska pesetas som köparen betalade för företaget dras ifrån summan för Patrimonio del Estados kapitaltillskott på 4 300 miljoner spanska pesetas PTA.

(2) REG 1994, s. I-4103.
(3) EGT nr C 31 3.2.1979, s. 9.

Mot bakgrund av detta upphävde EG-domstolen artiklarna 2 andra stycket, 3, 4 och 5 i kommissionens beslut 92/317/EEG. Förfarandet som inletts i enlighet med artikel 93.2 i fördraget förblir därför öppet och på grund av att domen delvis upphäver kommissionens beslut 92/317/EEG måste kommissionen fatta ett nytt beslut om ändring av kommissionens beslut av den 25 mars 1992 och härigenom avsluta förfarandet.

III

För att vederbörligen iaktta EG-domstolens dom måste kommissionen göra en ny bedömning av huruvida det stöd som Patrimonio del Estado beviljat Hytasa inom ramen för dess privatisering är förenligt med den gemensamma marknaden.

I artikel 92.2 fastställs i vilka fall stöd som överensstämmer med definitionen i första stycket är förenliga med den gemensamma marknaden. Stödet till Hytasa överensstämmer inte med någon av dessa definitioner.

I artikel 92.3 i EG-fördraget finns en uppräkning av de fall där stöd kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden. Punkt a behandlar stöd som främjar den ekonomiska utvecklingen i områden där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning. I stycke c behandlas stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset

Det stöd som gavs till Hytasa i samband med privatiseringen gavs inte inom ramen för ett regionalt stödprogram, utan genom ett *ad hoc*-beslut. Som redan har nämnts i avdelning II i detta beslut slog domstolen i sin dom av den 14 september 1994 fast att det faktum att stödet beviljades med utgångspunkt från ett *ad hoc*-beslut inte nödvändigtvis utesluter att stödet kan betraktas som regionalstöd i enlighet med artikel 92.3 a. Det är således nödvändigt att fastställa huruvida stödet till Hytasa kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden och inte endast i enlighet med artikel 92.3 c, vilket fastställts av kommissionen tidigare, utan även i enlighet med artikel 92.3 a [1].

Vid den tidpunkt då stödet beviljades hade kommissionen fastställt sin politik för omstruktureringsstöd i *Åttonde rapporten om konkurrenspolitiken,* punkt 228. Omstruktureringstöd skall vara helt avhängigt av genomförandet av en sund omstrukturering eller ett sunt omställningsprogram och stödet bör vederbörligen och effektivt tjäna till att återställa den berörda produktionens livskraft. Stödandelen och stödbeloppet skall begränsas till det absoluta minimum som är nödvändigt för att ge företaget stöd under den oundvikliga övergångsperioden innan programmet kommer igång. Stödet skall således ges under en begränsad tidsperiod och skall gradvis minskas. Dessa villkor måste respekteras, i annat fall kan resultatet bli att sociala och industriella problem överförs från en medlemsstat till en annan och de stödmottagande företagen endast får en tids respit eftersom deras problem efter en viss tid kommer att återuppstå igen i en värre skepnad.

När kommissionen tog emot den första omstruktureringsplanen för Hytasa, ansåg kommissionen att företagets livskraft inte säkerställdes genom denna. Kommissionen uppmanade därför Spaniens regering att lägga fram en ny plan som kunde uppfylla detta krav.

Spaniens regering lämnade in en ny plan som omfattade perioden från 1991 till 1994, det år då företaget åter skulle vara lönsamt. Planen innebar en radikal förändring av produktionens inriktning där företaget huvudsakligen skulle koncentrera sig på slutfasen i produktionsprocessen. Planen innebar också ökningar och minskningar av produktionskapaciteten och därför fanns det inga tydliga faktorer för att möjliggöra en bedömning av en eventuell minskning av företagets verksamhet.

Enligt planen skulle andelen färdigbehandlade bomullsprodukter i den totala omsättningen öka från 42 % år 1990 till 64 % år 1994, medan andelen bomullskonfektion skulle öka från 10 % år 1990 till 20 % år 1994. Andelen färdigbehandlade ullprodukter i omsättningen skulle under samma tidsperiod minska med mellan 31 % och 16 %.

Personalstyrkan skulle efter omstruktureringen omfatta 720 anställda, till skillnad från 700 enligt den ursprungliga planen.

Stödelementet (4 200 miljoner spanska pesetas) översteg kraftigt den planerade investeringen (cirka 2 500 miljoner spanska pesetas). Enligt företagets balansräkning uppgick nettoinvesteringarna år 1991 till 1 418 miljoner spanska pesetas och år 1992 till 1 000 miljoner spanska pesetas. Då dessa nettosiffror även omfattar nedlagd kapacitet (i form av negativa tal) var de nya investeringarna till och med större än vad som uppgetts.

Enligt de balansräkningar som lämnats in hade företaget en ovanligt hög soliditet och mycket stora tillgångar. Under 1991 var företagets offentliggjorda tillgångar 14 991 miljoner spanska pesetas i jämförelse med dess sammanlagda driftsintäkter på 3 173 miljoner spanska pesetas. Den resulterande omsättningen i förhållande till tillgångarna var 0,2 år 1991 — en kvot som anger företagets förmåga att generera försäljning genom att utnyttja sina

[1] De bestämmelser om undantag som finns i artikel 92.3 b och d är inte tillämpliga i detta fall.

tillgångar — vilket visar att företagets produktion var för låg eller att företaget behöll onödiga tillgångar. Båda dessa möjliga faktorer skulle ha fått negativa effekter för företagets lönsamhet, eftersom avskrivningarna skulle ha varit alldeles för höga i förhållande till omsättningen och den sammanlagda mängd tillgångar som måste finansieras. Till och med under 1994 — det år då företaget förväntades uppnå lönsamhet och livskraft — skulle en total resulterande omsättning i förhållande till tillgångarna på 0,5 ha varit alldeles för låg.

Enligt kommissionens analys hade företaget väldigt stora lager, framförallt under 1991 då lagren motsvarade 429 dagars försäljning. Lagersiffrorna ändrades inte i efterföljande balansräkningsprognoser för följande år. Detta är anmärkningsvärt eftersom det för att omstruktureringen skulle lyckas hade varit nödvändigt att minska lagerhållningen. I detta sammanhang bör det påpekas att en jämförelse mellan den förutspådda produktionen av färdigbehandlade bomullsprodukter och den förutspådda försäljningen visar på en ökande överskottsproduktion mellan 1991 och 1994, till ett belopp av 3 000 miljoner spanska pesetas. I förhållande till nettoomsättningen för 1991 (3 173 miljoner spanska pesetas) motsvarar detta nästan 100 %.

Företagets huvudsakliga problem var dess dåliga lönsamhet. Kommissionen påpekar att det i omstruktureringsplanen, för att bevisa företagets livskraft, förs fram ett antal grundläggande teser som sedan inte utreds vidare. Dessa rör framförallt en avsevärd ökning av omsättningen från 1991 till 1994, avsevärt högre priser per försåld enhet av färdigbehandlade bomullsprodukter samt en avsevärd förbättring av arbetskraftens produktivitet.

Omsättningen förväntades öka med 70 % mellan år 1991 och 1992 och med 136 % fram till år 1994. Både färdigbehandlade bomullsprodukter och bomullskonfektion förväntades öka med 83 % under 1992, med 120 % under 1993 och med 175 % under 1994, i förhållande till den sammanlagda omsättningen för 1991. Mot bakgrund av företagets kostnadsstruktur var en ökning av omsättningen nödvändig för omstruktureringen av företaget. Emellertid gav Spaniens regering ingen förklaring till hur dessa ökningar skulle komma till stånd, särskilt inte till de ökningar som förväntades från 1991 till 1992. Om man tar i beaktande att företaget hade för avsikt att tillverka och sälja nya produkter, något som oftast innebär särskilda svårigheter i början, är prognoserna för optimistiska.

Enligt planen skulle det genomsnittliga priset per enhet av företagets huvudsakliga produktion, färdigbehandlade bomullsprodukter, öka med 53 % från år 1990 till 1991. Detta är en grundläggande tes men det ges inga ytterligare upplysningar eller belägg för prisnivån. Företaget skulle inte ha kunnat bli lönsamt under 1994 om genomsnittspriset per enhet färdigbehandlade bomullsprodukter hade varit 15 % lägre än vad som uppskattas i omstruktureringsprogrammet, även om detta motsvarar en ökning på 30 % av det genomsnittliga priset från 1990 till 1991.

Avseende tillförlitligheten hos de planerade förbättringarna i kostnadsstrukturen för personalstyrkan, har kommissionen gjort en beräkning av antalet ton, meter och producerade enheter per anställd för varje år och jämfört dessa uppgifter med produktionsnivåerna för 1990 och 1991. Enligt omstruktureringsplanen skulle de flesta arbetarna både ha varit sysselsatta med att spinna och väva bomull och ylle, samt med tillverkningen av färdigbehandlade bomullsprodukter. Även om uppgifterna visar att företagets personalstyrka hade en mycket låg produktivitetsnivå, vilket öppnade möjligheter till förbättringar, var den förbättring som man planerade för i omstruktureringsplanen mycket stor och den skulle genomföras under en mycket kort tid. Enligt kommissionens analys förväntades personalstyrkans produktivitet på området för färdigbehandlade bomullsvaror att stiga med 71 % från 1991 till 1992 och med 105 % från 1991 till 1993. Produktiviteten på området för bomullskonfektion skulle öka med 83 % från 1991 till 1992 och med 175 % fram till 1994. Produktiviteten på området för bomullsspinning och vävning skulle öka med 60 % från 1991 till 1992. Även om man skulle betrakta år 1991 som ett improduktivt år och om man skulle jämföra produktionssiffrorna per anställd med företagets produktivitet under 1990 så skulle den framgång som förväntades komma ändå vara otroligt stor.

Samtidigt som företagets omsättning förväntades öka med mer än 130 % över en fyraårsperiod skulle den administrativa personalen minskas från 291 personer år 1990 till 188 personer år 1994, vilket innebär en minskning med 55 %. Det skulle endast ha varit möjligt om vissa administrativa arbetsuppgifter lagts ut externt, vilket i sin tur skulle ha inneburit en avsevärd ökning av kostnaderna för externa tjänster. Detta togs emellertid inte med i beräkningarna i omstruktureringsplanen.

Både den planerade stora ökningen av försäljningen av bomullskonfektion, som var avsedd som förbrukningsmaterial, och det ökade behovet av halvfabrikat till följd av den begränsade produktionskapaciteten borde ha lett till en ökning av råmaterial och förbrukningsmaterial, medan den beräknade kostnaden förblev låg. Olyckligtvis innehöll omstruktureringsplanen inga upplysningar om marginaler och behovet av förbrukningsmaterial.

Om man beaktar alla de överväganden som görs här ovan, samt det faktum att vissa av uppgifterna i omstruktureringsplanen inte är rimliga i den form som de lades fram, måste kommissionen dra slutsatsen att de antaganden som krävs för att bevisa företagets långsiktiga lönsamhet inom en rimlig tidsperiod är orealistiska och otillförlitliga eftersom de inte kan godtas generellt och eftersom det aldrig gavs några bevis som belägg för dessa antaganden.

Det finns även anledning att betvivla företagets möjligheter att betala sina skulder på grundval av en lägre (och mer realistisk) omsättning. Enligt planen skulle företaget ha fått ett positivt resultat år 1994 (cirka 716 miljoner

spanska pesetas). Det är oklart hur företagets ägare kan ha godkänt och finansierat en omstruktureringsprocess som det skulle kunna ta längre tid att genomföra än vad som förutsågs i planen.

För kommissionen är det just trovärdigheten hos den reviderade omstruktureringsplanens som skapar problem. Som redan har nämnts var det, utöver det faktum att planen byggde på förväntningar som kan beskrivas som, minst sagt, högst orealistiska, har Spaniens regering under dessa år inte kommit med några belägg som skulle kunna göra att kommissionen förstår att avsikten verkligen är att säkerställa företagets omstrukturering och livskraft. Kommissionen måste också ta med i beräkningen det faktum att köparna inte ville eller inte kunde fullgöra sitt åliggande att betala 25 % av kapitaltillskottet som de förväntades göra enligt köpekontraktet, d.v.s. 925 miljoner spanska pesetas av totalt 3 700 miljoner spanska pesetas.

Enligt den information som kommisionen har tillgång till utbetalades endast 512 miljoner spanska pesetas vid köpetillfället, d.v.s. hälften av det planerade beloppet, och vid den tidpunkt när kommissionen fattade beslut 92/317/EEG hade inga ytterligare medel tillförts företaget. Detta leder till ett allvarligt ifrågasättande av viljan och förmågan hos Hytasas köpare att fullgöra sitt åliggande att öka företagets kapital med 3 700 miljoner spanska pesetas. Kommissionen måste därför dra slutsatsen att bristen på de finansiella medel som företaget egentligen har rätt till innebär att genomförandet av omstruktureringen och företagets framtida existens äventyras då dessa är avhängiga av både de utlovade medlens storlek och av hur snabbt dessa överfördes till företaget.

Kommissionen anser att det faktum att det företag som skall omstruktureras ligger i ett område som kan komma ifråga för regionalstöd i sig inte berättigar till en släpphänt syn på omstruktureringsstöd. Att på medellång och lång sikt ge stöd för att artificiellt hålla igång företag som i slutändan inte är livskraftiga är ett handlande som inte kan anses omfattas av bestämmelserna om undantag i artikel 92.3 a, då detta handlande är särskilt skadligt för dessa regioners ekonomi, där de knappa resurser som ställs till förfogande genom regionala stödprogram bör användas för att skapa välstånd och kompensera den strukturella underutvecklingen. Därför skall omstruktureringen vara av ett sådant slag att den möjliggör att företaget blir ekonomiskt lönsamt och kan bidra till regionens verkliga utveckling utan att vara i behov av fortlöpande stöd.

Kommissionen anser att den omstruktureringsplan som lagts fram av Spaniens regering i Hytasa-ärendet inte säkerställer företagets långsiktiga livskraft. Stödet kan därför inte anses befrämja regionens ekonomiska utveckling på det sätt som avses i artikel 92. 3 a och på grundval av detta kan stödet inte anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.

Stödet kan ej heller anses vara förenligt på grundval av bestämmelserna om undantag i artikel 92.3 c. Kommissionen anser att stöd till företag i svårigheter utgör en allvarlig risk för den gemensamma marknadens funktion då dessa stöd kan störa eller otillbörligen försena den strukturella anpassningsprocessen genom att företag som under normala marknadsförhållanden skulle försvinna eller omstruktureras härigenom hålls vid liv. Av denna anledning begär kommissionen att stöd av detta slag skall vara avhängigt av att företaget genomför ett sunt omstrukturerings- eller omställningsprogram som återställer det stödmottagande företagets långsiktiga livskraft. Eftersom den inlämnade omstruktureringsplanen inte säkerställde Hytasas livskraft kan bestämmelserna om undantag i artikel 92.3 c inte tillämpas.

Kommissionens åsikt att ovannämnda omstruktureringsplan inte gjorde företaget livskraftigt bekräftas genom de finansiella åtgärder som Spaniens regering var tvungen att vidta till förmån för Hytasa efter 1992. Omstruktureringsplanen genomfördes aldrig. Efter det att en av ägarna, Hilaturas Gossypium, gått i konkurs förvärvade Improasa, d.v.s. det företag som företräder Patrimonio del Estado, år 1992 30 % av MTT:s aktier. Ett flertal egendomar som tillhörde MTT intecknades till förmån för Improasa, till ett belopp av cirka 726 miljoner spanska pesetas. Improasa förvärvade också växlar som ställts ut av MTT till ett värde av cirka 4 660 miljoner spanska pesetas.

Under 1992 fick företaget två krediter till ett värde av 300 miljoner spanska pesetas från Instituto de Fomento de Andalucia (IFA) [1], inom ramen för ett stödprogram som godkänts av kommissionen [2]. MTT befinner sig för närvarande i en besvärlig ekonomisk situation med skulder på cirka 10 000 miljoner spanska pesetas, vilket är så mycket att de ansvariga spanska myndigheterna har beslutat att ställa in företagets betalningar på obestämd tid, som förberedelse för en likvidation av företaget och försäljning av dess tillgångar för att betala skulderna.

IV

I sådana fall där ett stöd bedöms vara oförenligt med den gemensamma marknaden ålägger kommissionen medlemsstaterna att återkräva stödet från stödmottagaren (jfr kommissionens meddelande som offentliggjordes den 24 november 1983 [3], samt EG-domstolens domar i mål 70/72, kommissionen mot Tyskland [4] och 310/85, Deufil mot kommissionen [5]. Då detta gäller för det stöd till Hytasa som är föremål för föreliggande beslut måste de 4 200 miljoner spanska pesetas som beviljats Hytasa återkrävas.

[1] IFA är en offentlig enhet som tillhör den autonoma regionen Andalusien.
[2] Statligt stöd nr N 624/92.
[3] EGT nr C 318, 24.11.1983, s. 3.
[4] REG 1973, s. 813.
[5] REG 1987, s. 901.

Stödet skall återkrävas i enlighet med spansk lag, inklusive bestämmelserna om dröjsmålsränta för skulder till staten. Räntan skall beräknas från den dag då stödet beviljades (jfr kommissionens skrivelse till medlemsstaterna SG (91) D/4577 av den 4 mars 1991, samt EG-domstolens dom i mål 142/87, Belgien mot kommissionen (1).

Enligt EG-domstolens rättspraxis innebär ett återkrävande av stöd att bestämmelserna skall tillämpas på ett sådant sätt att det återkrav som fastställs i gemenskapsrätten inte omöjliggörs i praktiken. Eventuella svårigheter, av procedurmässig eller annan art, i samband med genomförandet av åtgärden får inte påverka dess laglighet (jfr. ovan, mål 142/87).

Enligt det köpekontrakt som undertecknades av Spaniens regering och av köparna skulle säljarna ta på sig alla viktiga finansiella problem som skulle kunna uppstå till följd av handlingar som föregått försäljningen av företaget. Denna klausul skulle kunna göra det möjligt för staten att kompensera köparna för kravet på återbetalning av det stöd kommissionen bedömt oförenligt med den gemensamma marknaden. Kommissionen anser, vilket redan slogs fast i beslut 92/317/EEG, att detta skulle kunna ta udden av detta beslut och att den snedvridning av konkurrensen som orsakats av stödet skulle bestå. Detta skulle vara ett sätt att kringgå bestämmelserna om statligt stöd i fördraget och göra dem ineffektiva. På grund härav och enligt principen om gemenskapsrättens företräde framför nationell lagstiftning kan denna bestämmelse inte få genomföras och företaget som fått otillbörliga förmåner genom det olagliga stödet måste återbetala detsamma.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kommissionens beslut nr 92/317/EEG ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 andra stycket skall ersättas med följande:

   "Detta stöd bedöms vara oförenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 92.1 i EG-fördraget då det inte uppfyller kraven för tillämpning av bestämmelserna om undantag i punkterna 2 och 3 i artikel 92."

2. Artikel 3 skall ersättas med följande:

   "Artikel 3

   Patrimonio del Estado skall från Mediterráneo Técnica Textil (f.d. Hilaturas y Tejidos Andaluces SA) återkräva de 4 200 miljoner spanska pesetas som beviljats. Stödet skall återkrävas i enlighet med spansk lag, inklusive bestämmelserna om dröjsmålsränta för skulder till staten. Räntan skall beräknas från den dag då stödet beviljades.

   Dessa bestämmelser skall tillämpas på ett sådant sätt att det återkrav som fastställs i gemenskapsrätten inte omöjliggörs i praktiken. Eventuella svårigheter, av procedurmässig eller annan art, i samband med genomförandet av åtgärden får inte påverka dess verkställighet."

3. Artikel 4 skall ersättas med följande:

   "Artikel 4

   Alla eventuella avtal som innebär att staten eller Patrimonio del Estado ger köparna av Hilaturas y Tejidos Andaluces S.A. kompensation för det krav på återbetalning som åläggs dem genom detta beslut skall inte genomföras."

Artikel 2

Spaniens regering skall inom två månader efter dagen för delgivning av detta beslut informera kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Spanien.

Utfärdat i Bryssel den 18 september 1996.

På kommissionens vägnar

Karel VAN MIERT

Ledamot av kommissionen

(1) REG 1990, s. I-959.